

Udvalget. Derjom det ærede Medlem, foruden selv at stemme imod Dagsordenen, ogsaa vilde sørge for, at tillige en stor Del af Flertallet gjorde det Samme, saa at Sagen altsaa som Følge deraf blev viist tilbage til Udvalget, saa lover jeg det ærede Medlem, at saa skal han ikke komme til at sige en meget grundig og alvorlig Belysning af Forslaget fra Mindretallets Side. Søvrigt skal jeg bemærke, at det ærede Medlem jo dog ikke kan være ganske uden Vejledning i saa Henseende, naar han specielt henvendte sin Opmærksomhed paa mig. Jeg mindes godt — og det glædede mig overordentlig meget — at jeg i det ærede Medlem ved Iste Behandling havde en meget opmærksom Tilhører, og det skulde gjøre mig ondt, om der af mit Foredrag fra den gang nu var blevet saa Lidt tilbage i det ærede Medlems Erindring, at han ikke meget godt skulde vide, i hvilken Retning idetmindste min Anskuelse gik. Jeg ønsker derfor ikke at gaa i Detail med Hensyn til den Betænkning, som er afgiven af Flertallet, hvilket jo desuden er stiet fra flere andre Sider. Jeg ønsker kun at udtale et Par Bemærkninger i Anledning af, hvad der paa et Par enkelte Steder er fremfat, og som ogsaa under Diskussionen her har paatrængt sig mig som Noget, det kunde være ønskeligt at omtale nærmere. Jeg skal ganske springe over den finantstielle Side af Sagen, idet nemlig den Udtalelse, som paa det ene Sted i Betænkningen er fremfat af Flertallet, at vi ikke have Raad dertil, bliver modsagt af Flertallet selv paa et tidligere Punkt, hvor det hedder, at vi under visse Forhold — som jeg senere skal omtale — meget godt have Raad dertil. Men der er et andet Spørgsmaal, som jeg skal omtale noget nærmere, og det er den Indvending, at hele Anlægget er for tungt et Raaden at løfte, fordi hele Krigsberedskabet hviler paa Forsudsætninger, som man ikke kan stole paa ville indtræde. Det forekommer mig nu, at vi i Kjøbenhavn ikke ville blive en Smule uheldigere, men snarere heldigere stillede end de fleste andre befæstede Hovedstæder, og det eneste Punkt, hvor jeg egentlig kan se nogen som helst, selv om det kun er en sikkiv, Fare eller Mangel, skulde da være det, at man ikke kunde tilvejebringe den tilstrækkelige Besætning til Fæstningens Forsvar, et Punkt,

hvorpaa jo Flertallet har offret en meget stor Del af sin Betænkning. Jeg frygter for, at man har faaet denne Ide om Besættningens Størrelse noget forfæret i Tankerne. Det er jo nemlig ikke saaledes, at fordi man anfører, at en Fæstning til sit Forsvar behøver 40,000 Mand, Fæstningen derfor ikke skulde kunne forsvares med en mindre Styrke. Ved den Styrke, som man angiver, og som ogsaa i flere Aftstykker er angivet som nødvendig til Fæstningens Forsvar, forstaar man naturligvis den Styrke, som kan føre et langt, seigt og udholdende Forsvar, men derfra, at Fæstningen til sit Forsvar behøver 40,000 Mand, at ville slutte, at den ikke kan forsvares af 35,000, 30,000 ja maaffe endog 25,000 Mand, vilde efter min Overbevisning være fuldstændig forfæret. Der behøves selvfølgelig en Besætning til Værkerne i Fæstningen; der behøves en mobil Styrke, men om denne sidste Styrke er noget større eller mindre, vil indenfor visse Grændser naturligvis ikke kunne foranledige, at Forsvaret maa opgives, og det har der heller ikke i noget Aftstykke været Tale om. Derimod kan det bevirke, at Forsvaret bliver mindre aktivt og mere kortvarigt. Men dernæst er der i Flertallets Betænkning ikke gjort opmærksom paa en Omstændighed, som spiller en stor, ofte en aldeles overveiende Rolle ved en sliq Fæstnings Forsvar, og som ogsaa er meget stærkt fremhævet, idetmindste i en af de Betænkninger, som ere afgivne, men, som sagt, udeladt i Flertallets Betænkning, og det er den, at Fæstningens Forsvar i hvert Tilfælde i meget høj Grad afhænger af andre Momenter end Besættningens Størrelse, nemlig af Kommandantens Energi, den Kraft, hvormed han forstaar at handle, Besættningens hele Tilstand og den Begjæstring, hvormed den kæmper, samt for Byens Bedkommende af det meget vigtige Spørgsmaal om Borgernes Udholdenhed, Mod og Offerberedvillighed, om deres Iver for at forsvare deres By og for at bidrage dertil Alt, hvad de formaa paa den ene eller anden Maade. Nu mener jeg, at med Hensyn til disse sidste Spørgsmaal er der ingen Grund til at antage, at der ikke i den danske Hær skulde findes en Mand, som har Energi og Kraft til at føre et saadant Forsvar, om saa skulde være til det Yderste, ligesom jeg heller ikke tror, at det med nogen Nætsærdighed kan